

Munhälsa och orofacial funktion hos personer med Epidermolysis bullosa

Rapport från frågeformulär

7 frågeformulär

Synonym

ICD-10 Q81.0**Beräknad förekomst** 50:1000 000 invånare.

Allmänna symtom

Gruppen EB omfattar ett 20-tal sjukdomar kännetecknade av ärftlig benägenhet för blåsbildningar i huden och i vissa fall även slemhinnor. I en förenklad form kan man dela in EB i tre huvudgrupper beroende på blåsornas lokalisering i olika hudlager, svårighetsgrad och tendens till ärrbildningar: a) EB simplex; b) Junktional EB; c) Dystrofisk EB.

Orofaciala/odontologiska symtom

Tandproblem kan uppträda vid såväl junktional EB som vid dystrofisk EB. Emaljdefekter i form av tunnare emalj eller hypoplasier är vanliga. Tänderna kan vara gulbrunt missfärgade. Såväl mjölk- och permanenta tänder kan vara drabbade, allt ifrån några få till samtliga tänder. Emaljdefekterna kan medföra att tänderna blir extra känsliga. Smärtsamma sår och blåsor i munslemhinnorna, ofta med ärrbildning, kan förekomma vid såväl junktional EB som vid dystrofisk EB. Dessa kan leda till svårigheter att gäpa och en minskad förmåga att röra tunga och läppar vilket i sin tur ger åtskilliga svårigheter. Sår och blåsor samt defekta naglar och sammanväxning av fingrar är faktorer som kan försvåra den dagliga munhygien. Risken för tandköttinflammation kan då vara ökad liksom risken för karies vid emaljdefekter och ätproblem.

Orofacial/odontologisk behandling

- det är viktigt att personer med EB tidigt får kontakt med tandvården för förstärkt förebyggande vård och munhälsoinformation
- Varsamt handlag, ytanestetikum och lustgasanalgesi minskar risken för smärta och vävnadstrauma vid tandbehandling. Tandrengöring kan utföras med en noga utprovad elektrisk tandborste eventuellt i kombination med mundusch (Waterpik). Om slemhinnan är för skör för att tåla mekanisk tandrengöring kan lämplig ordination av klorhexidin rekommenderas. Om ärrbildning med nedsatt elasticitet i läppar, kinder och tunga föreligger kan eventuellt fuktgel eller smörjande salversättning mjuka upp vävnaderna. Ett skonsamt hjälpmedel vid rengöring av munslemhinnor och tunga är skaftad skumgummitork
- Ät- och sväljsvårigheter utreds och behandlas av specialistteam på sjukhus eller rehabilitering

Källor MHC-basen Ovanliga diagnoser Informationskrift från TAKO-senteret, Oslo: "Epidermolysis bullosa (EB) og tannhelse".

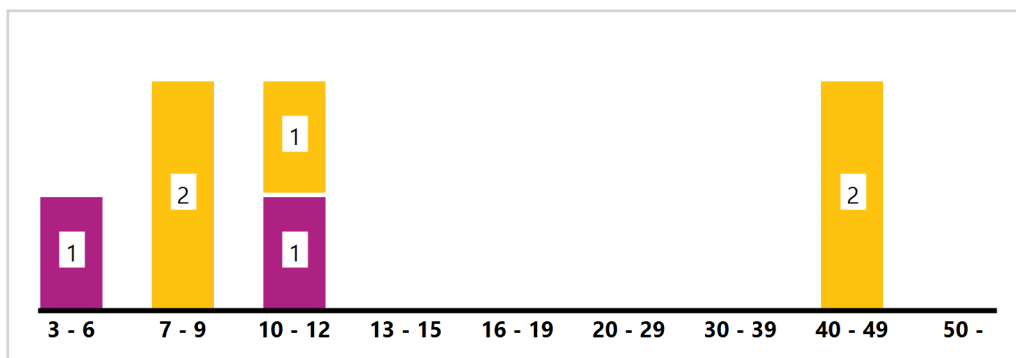
Åldersfördelning

Antal: 7

Åldrar: 5 - 47

♂ (2)

♀ (5)

Tilläggsdiagnoser

Medicinsk funktionsnedsättning	Ja	Nej	Uppgift saknas
Medfött hjärtfel	1	6	0
Annan hjärt-kärlsjukdom	0	7	0
Epilepsi	0	7	0
Astma	1	6	0
Behov av andningsunderstöd	0	7	0
Allergi	3	4	0

Neuropsykiatrisk diagnos	Ja	Nej	Uppgift saknas
ADHD/ADD	0	7	0
Autism (Inkluderar autism, Asperger syndrom och autistiska drag)	2	5	0

Allmän funktionsnedsättning	Ja	Nej	Uppgift saknas
Utvecklingsstörning	2	5	0
Motorisk funktionsnedsättning	0	7	0
Synnedsättning	1	6	0
Hörselnedsättning	0	7	0
Kommunikationssvårigheter	1	4	2

Om tandvård och munhälsa

Tycker du att du får den tandvård du behöver?	Antal
Ja, i hög grad	5
Ja, i viss mån	1
Uppgift saknas	1
Summa:	7

Hur många gånger per år brukar du besöka tandvården?	Antal
Mer sällan än 1 gång per år	1
En gång per år	2
Två gånger per år	2
Tre eller flera gånger per år	2
Summa:	7

När röntgades dina tänder senast?	Antal
Under de senaste två åren	4
För mer än två år sedan	2
Har aldrig röntgat tänderna	1
Summa:	7

Sköter du dina tänder på ett bra sätt?	Antal
Ja, i hög grad	5
Ja, i viss mån	2
Summa:	7

Vem borstar dina tänder?	Antal
Jag borstar alltid själv	3
Jag får alltid hjälp av någon annan	2
Jag borstar själv ibland, och ibland får jag hjälp	2
Summa:	7

Hur ofta borstas dina tänder?	Antal
Två gånger per dag	6
Tre eller flera gånger per dag	1
Summa:	7

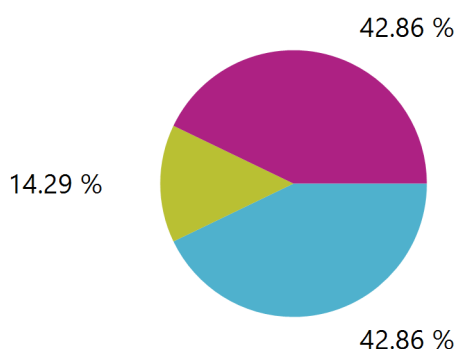
Om tandvård och munhälsa

	Ja	Nej	Uppgift saknas
Har du ont från munnen?	7	0	0
Känner du dig torr i munnen?	2	5	0
Har du slagit i dina permanenta framtänder allvarligt någon gång?	1	6	0
Tycker du att du har ett avvikande bett?	0	7	0
Har du haft tandställning?	0	7	0
Tycker du att du har behov av tandreglering/tandställning?	2	5	0

Gnisslar eller pressar du tänderna på natten?	Antal
Aldrig	4
Varje natt	3
Summa:	7

Gnisslar eller pressar du tänderna på dagtid?	Antal
Aldrig	6
Varje natt	1
Summa:	7

Hur det går att äta

Har du några problem med att äta?	Antal
● Ja, i hög grad	3
● Ja, i viss mån	1
● Nej, inte alls	3
● Uppgift saknas	0
Summa:	7

	Ja	Nej	Uppgift saknas
Hostar du dagligen i samband med måltid?	1	6	0
Får du kväljningar dagligen i samband med måltid?	1	6	0
Får du sura uppstötningar dagligen?	0	7	0
Kräks du ofta (minst 2 gånger i veckan)?	0	7	0
Har du dålig aptit?	1	6	0
Dröjer det länge innan du kan svälja en tugga?	1	4	2
Pressar du fram tungan när du skall svälja så att mat hamnar utanför munnen?	0	5	2
Har du svårt att tugga, dvs finfördela kosten med hjälp av kindtänderna?	3	4	0
Har du svårt att ta av maten från skeden med läpparna?	1	6	0
Har du problem med att mat och dryck läcker ut genom mungiporna?	0	6	1
Brukar mat ligga kvar i munnen efter måltiderna?	0	7	0
Får du näringstillförsel på annat sätt än via munnen?	1	6	0

Om dregling

Dreglar du?	Antal
Dreglar aldrig	6
Dreglar ibland - inte varje dag	1
Uppgift saknas	0
Summa:	7

Hur mycket dreglar du?	Antal
Måttlig dregling, på läpp och haka	1
Summa:	1

Är dregling ett problem för dig?	Antal
Ja, i viss mån	1
Summa:	1

Är dregling ett problem för din familj eller omgivning?	Antal
Ja, i viss mån	1
Summa:	1